

Історія розвитку обчислювальної техніки. Типова архітектура персонального комп' ютера

Презентація

З інформатики

Учениць 9 класу

Красіленко Ольги

Та

Канівець олександри

Що таке комп'ютер?

Комп'ютер – програмований електронний пристрій, який приймає дані, обробляє їх, відображує результати у вигляді інформаційних повідомлень і за потреби зберігає дані для їх подальшого використання.

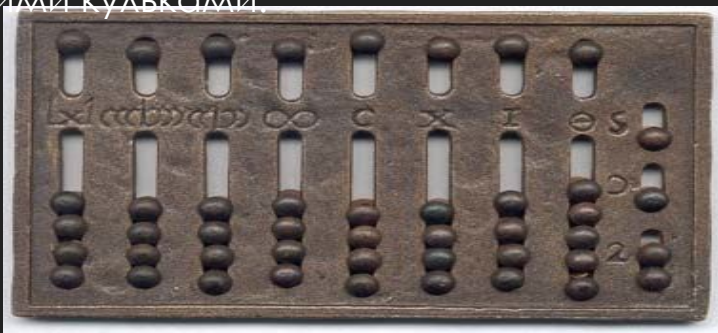
Основною **властивістю комп'ютера** є можливість виконання інформаційних процесів:

- Введення
- Обробка
- Виведення
- Зберігання.

Історія обчислювальної техніки

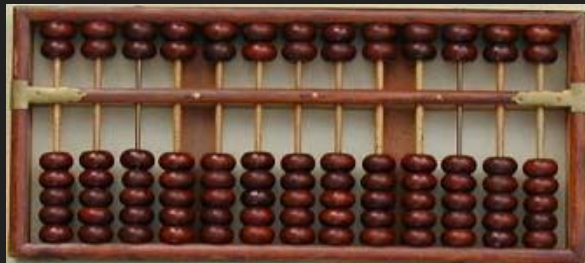
Перший переносний обчислювальний інструмент абак появився у Вавілоні близько 3000 року до н.е.

Древньогрецький абак (дошка або "саламінська дошка" по імені острова Саламін в Егейському морі) представляв собою посипану морським піском дощечку. На піску проходили бороздки, на яких камінчиками позначалися числа. Одна бороздка відповідала одиницям, друга - десяткам і т.д. Якщо в якійсь бороздці при рахунку набиралося більше 10 камінчиків, їх Римляни удосконалили абак, перейшовши від знімали і добавляли один камінчик в дерев'яних досок, піску і камінчиків до наступному розряді. мраморних дошок з виточеними жолобками і мраморними кульками.

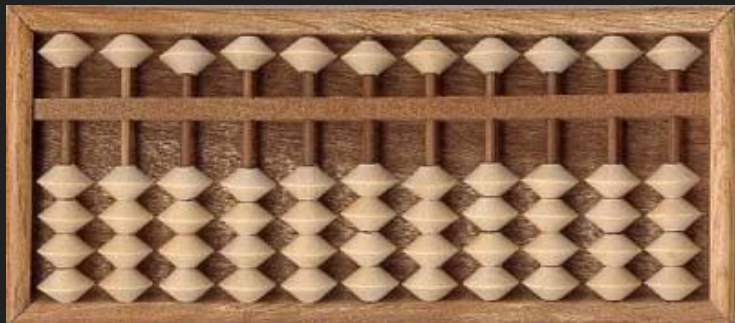

Історія обчислювальної техніки

В Китаї **рахівниця суан-пан** складалася із дерев'яної рамки, розділеної на верхні та нижні секції. Палочки відповідають колонкам, а бусинки числам. У китайців в основі підрахунків була не десятка, а п'ятірка. Вона розділена на дві частини: в нижній частині на кожному ряду розміщалося по 5 кісточок, в верхній частині - по дві. Таким чином, для того щоб виставити на цій рахівниці число 6, ставили спочатку кісточку, що відповідала п'ятірці, і потім доповнювали одну в розряд одиниць.

В Японії цей же пристрій для підрахунків носив назву **серобян**.

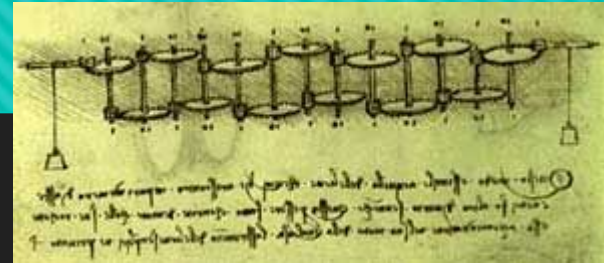
В Росії довгий час рахували кісточками, щорозкладалися в кучки. Приблизно з XV століття став поширюватися "дощатий рахунок", завезений, очевидно, західними купцями разом з різним товаром і текстилем. "Дощатий рахунок" майже не відрізнявся від звичайної рахівниці і являв собою рамку з закріпленими горизонтальними мотузками, на яких були нанизані просвердлені сливові або вишневі кісточки.

292x321 37.7Kb

Історія обчислювальної техніки

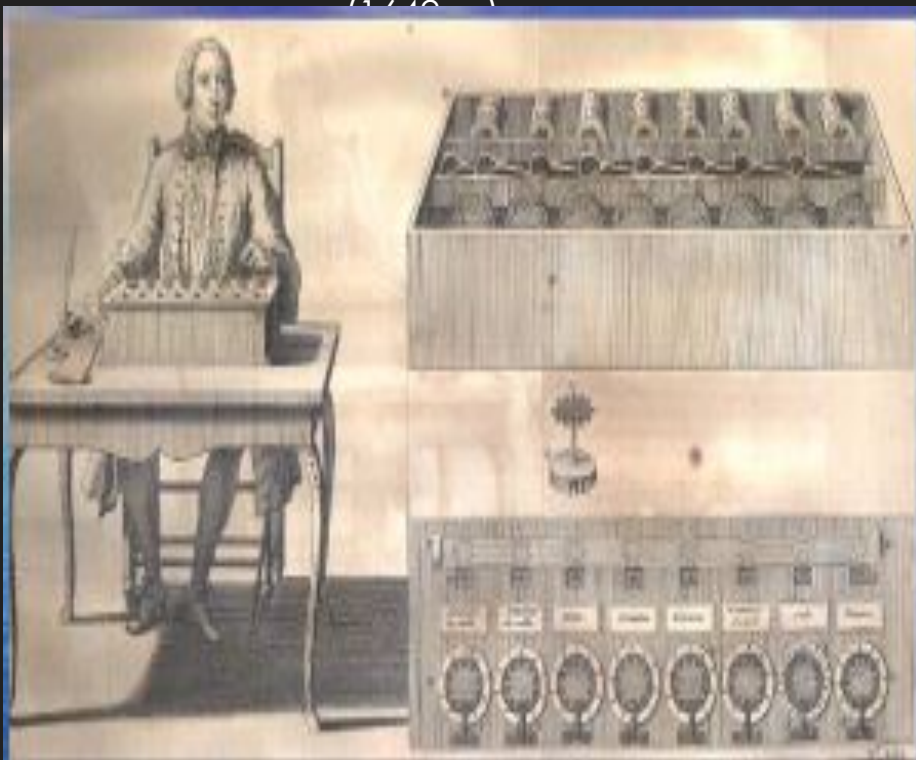
Перший у світі ескізний малюнок тринадцятирозрядного десяткового підсумовуючого пристрою на основі коліс із десятима зубцями належить Леонардо да Вінчі (1452-1519). Він був зроблений в одному із його щоденників (учений почав вести щоденник ще до відкриття Америки в 1492 р.).

В 1969 году по кресленням Леонардо да Вінчі американська фірма IBM по виробництву комп'ютерів з метою реклами побудувала робочу машину.

Історія обчислювальної техніки

Першим реально здійсненим і ставшим відомим механічним цифровим обчислювальним пристроєм стала "паскаліна" великого французького вченого Блеза Паскаля (1623-1662) - 6-ти (або 8-ми) розрядний пристрій на зубчатих колесах, розрахований на підсумовування та віднімання

Історія обчислювальної техніки

Через 30 років після "паскаліни" у 1673 р. з'явився "арифметичний прилад" Готфріда Вільгельма Лейбніца (1646-1716) - дванадцятирозрядний десятковий пристрій для виконання арифметичних операцій, включаючи множення і ділення, для чого, на додаток до зубчатих коліс використовувався східчастий валік. "Моя машина дає можливість чинити множення і ділення над величезними числами миттєво" - із гордістю

писав Лейбніц своєму другу

Історія обчислювальної техніки

Принципове значення для подальшого розвитку цифрової обчислювальної техніки має винахід - "програмне" за допомогою перфокарт керування ткацьким верстатом, створеним Жозефом Жакардом (1752-1834).

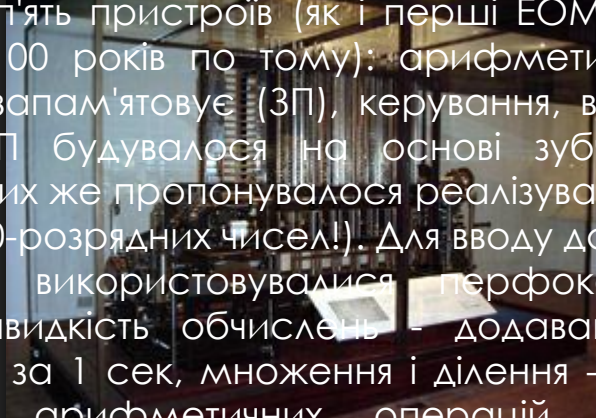
Історія обчислювальної техніки

- Технологія обчислень при ручному рахунку, запропонована Гаспаром де Проні (1755-1838), котрий розподілив числові обчислення на три етапи: розробка чисельного методу обчислень, який зводив рішення задачі до послідовності арифметичних операцій, складання програми послідовності арифметичних дій, проведення власне обчислень шляхом арифметичних операцій над числами відповідно до складеної програми.

Історія обчислювальної техніки

Чарльз Беббідж (1791-1881) здійснив якісно новий крок у розвитку засобів цифрової обчислювальної техніки - перехід від ручного до автоматичного виконання обчислень по складеній програмі. Ним був розроблений проект Аналітичної машини – механічні універсальної цифрової обчислювальної машини з програмним керуванням. Машини включала п'ять пристроїв (як і перші ЕОМ, що з'явилися 100 років по тому): арифметичний (АП), що запам'ятовує (ЗП), керування, вводу, виводу. АП будувалося на основі зубчатих коліс, на них же пропонувалося реалізувати ЗП (на 1000 50-розрядних чисел!). Для вводу даних і програми використовувалися перфокарти. Гадана швидкість обчислень - додавання і віднімання за 1 сек, множення і ділення - за 1 хв. Крім арифметичних операцій була команда умовного переходу.

Історія обчислювальної техніки

У 1870 р. (за рік до смерті Беббіджа) англійський математик Джевонс сконструював (мабуть, першу у світі) "логічну машину", що дозволяла механізувати найпростіші логічні висновки.

В Росії про роботу Джевонса стало відомо в 1893 р., коли професор університету в Одесі І. Слешинський опублікував статтю "Логічна машина Джевонса"

Першим відтворив машину Джевонса професор П.Д.Хрущов. Примірник машини, створений ним в Одесі, одержав "у спадщину" професор Харківського технологічного інституту Щукарьов, де він працював починаючи з 1911 р. Він сконструював машину наново, привнесши в неї цілий ряд удосконалень і неодноразово виступав із лекціями про машину і про її можливі практичні застосування.

Історія обчислювальної техніки

Логарифмічна лінійка — аналоговий обчислювальний пристрій, що дозволяє виконувати кілька математичних операцій, включаючи множення і ділення чисел, піднесення до степеня та обчислення квадратних і кубічних коренів, обчислення логарифма, тригонометричних функцій та інші операції.

Логарифмічна лінійка цікавий винахід, широко використовувалась до винайдення калькуляторів. Вона, судячи по назві, може вираховувати логарифми, а ще множити/ділити, додавати та віднімати. Знаходити синуси і косинуси та ще багато іншого.

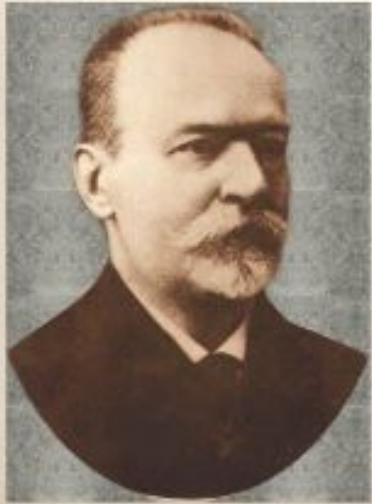
Історія обчислювальної техніки

1936 р. Англійський математик А.Тьюрінг та американський математик і логік Е.Пост висунули і розробили концепцію абстрактної обчислювальної машини. "Машина Тьюрінга" - гіпотетичний універсальний перетворювач дискретної інформації, теоретична обчислювальна система.

Хрущов

Павло Дмитрович

Хрущов Павло
Дмитрович
відтворив "логічне
піаніно" - машину,
винайдену в 1870 р.
англійським ученим
математиком
Віл'ямом Стенлі
1897 р.

Олександр Миколайович Щукар'юв (1864-1936)

Щукар'юв Олександр
Миколайович
(1864-1936) створив
"машину логічного
мислення"

МЕСМ - Мала електронна обчислювальна машина
Сергія Олексійовича Лебедєва
Перші задачі були розв'язані в 1951 році, 4-го січня

Олександр Миколайович Щукар'юв

"машин а логічного
мислення", механічно
здійснюва л а прості
лог ічні дії на основі
вихідних змістовних
посилок

Внесок вітчизняних вчених у розвиток ЕОМ

Перша електронна обчислювальна машина в Україні, СРСР та континентальній Європі. Створена під керівництвом С.О.Лебедева (Київ, Інститут електротехніки Академії наук України, 1948-1951 рр.)

Створення МЭСМ (Мала електронна лічильна машина) за надзвичайно короткий термін в умовах перших повоєнних років було справжнім подвигом С.О. Лебедева та очолюваного ним невеличкого колективу.

Перша електронна обчислювальна машина в континентальній Європі з програмою, яка зберігалася в пам'яті. Створена під керівництвом С.О.Лебедева (Київ, Національна академія наук України, 1948-1951рр.)
Пробний пуск машини "МЭСМ" відбувся 6 листопада 1950 року. Перші задачі були розв'язані в 1951 році, 4-го січня. Постійна експлуатація розпочалася 25.12.1951 року.

Мала електронна лічильна машина «МЭСМ»

Перша на Євразійському континенті електронна обчислювальна машина.

Створена в Інституті електротехніки Академії наук України під керівництвом академіка Сергія Олексійовича Лебедева. Реалізована на 3500 триодах і 2500 діодах, займала приміщення 60 м², споживала з електромережі 25 кВт. У 1952-1953 роках "МЭСМ" була найбільш швидкодіючою (3 тис. операцій у хвилину) і практично єдиною в Європі машиною, що знаходилась у постійній експлуатації.

**БЕСМ - Велика
електронна**

обчислювальна машина

розроблена та створена під
керівництвом **Сергія**

Олексійовича Лебедєва

1950-1952 рр.

Лампова обчислювальна машина «КИЇВ»

Перша в Європі машина з адресною мовою
програмування, з першою системою цифрової
обробки зображень

1956 рік

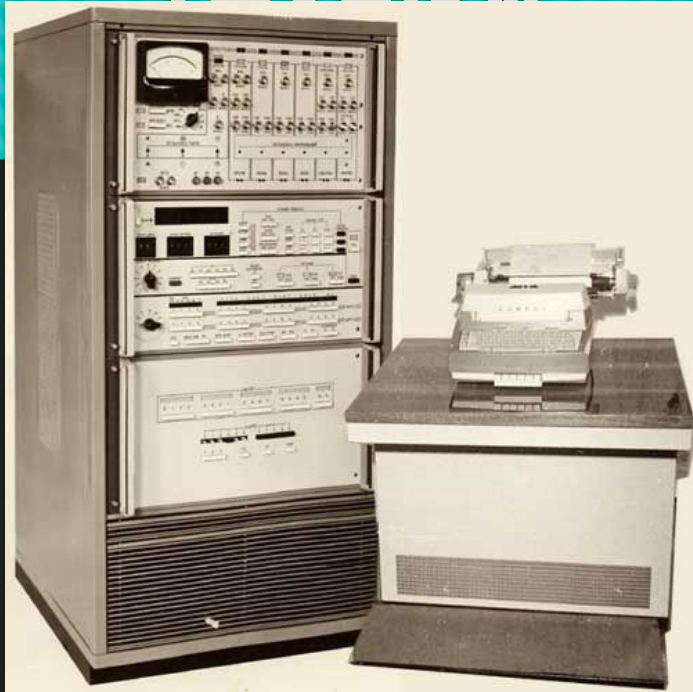

**Спеціалізована електронна обчислювальна
машина "СЭСМ"**

головний конструктор **З.Л. Рабінович**

Розроблена 1950-1951рр., працювала з 1956р.

Історія обчислювальної техніки

Перша міні ЕОМ в Україні "УПО-1" (пристрій первинної обробки даних у вимірювальних системах). Розроблювачі: Інститут кібернетики АН України та Житомирський завод "Измеритель".

Керівник робіт Б.М.Малиновський. Виконавці: В. С.Каленчук, П.М.Сиваченко, співробітники Житомирського заводу "Измеритель".
1972 р.

Перший комп'ютер був завдовжки з чотири автобуса і звався «Колосс». Його збудовано в Англії й почав роботу він у 1943 році. У той час про нього знали дуже мало людей, бо одне з його найперших завдань полягало у розшифруванні секретних кодів під час війни.

періодизація: прийнято говорити про покоління ЕОМ

Перше покоління (1945 р. – середина 50-х років) – це машини з швидкістю 10 – 20 тис. операцій в секунду (IBM, "БЭСМ-1,-2", "Мінськ - 1, -12", М – 20, "Урал – 2, - 4"). Характерні риси ЕОМ першого покоління: громізкавість; велике споживання енергії; низька швидкість; елементна база – електронні лампи; розділення пам'яті машини на швидкодіючу оперативну обмеженого обсягу на магнітних осередках та повільнодіючу неоперативну значно більшого обсягу на магнітних барабанах; введення даних із перфостінок та перфокарт.

Лампові елементи "СЭСМ"

"СЭСМ" - остання робота С.О. Лебедева в Києві.

Покоління ЕОМ

Першим кроком до зменшення розмірів ЕОМ став винахід транзисторів – мініатюрних пристроїв, що замінили електронні лампи. Транзистори виготовлялися кожен окремо, і, збираючи, їх треба було об'єднати і запаяти. У 1958 році Джек Кілбі придумав, як на одній пластині напівпровідника отримати декілька транзисторів. У 1959 році Роберт Нойс (майбутній засновник фірми Інтел) винайшов більш досконалий метод, який дозволяв не тільки розмістити на одній пластині потрібні транзистори, але й відповідно їх об'єднати. Ці електронні схеми отримали назву інтегральних схем, або чіпів.

Друге покоління (50-ті–60-ті роки ХХ століття) – це ЕОМ на базі дискретних напівпровідників з швидкістю в декілька сотень тис. операцій в секунду ("ATLAS" виробництво Англії, "Streth" – США, "БЭСМ-6", "Наири", "Наири - 2", "Промінь", "Урал – 11" - СРСР). Зменшилися розміри машин, споживання енергії, поліпшилася структура.

Покоління ЕОМ

Комп'ютери третього покоління (середина 60-х – початок 70-х років ХХ століття) працювали зі швидкістю в декілька мільйонів операцій за секунду. Це досяглося застосуванням у них інтегральних схем. У складі цих ЕОМ з'явилися пристрої (вони отримали назву каналів), які забезпечували обмін даними між оперативною пам'яттю та іншими блоками ЕОМ. Представниками цих ЕОМ були комп'ютери типу ІВМ – 360 та ЄС "Ряд – 1".

Покоління ЕОМ

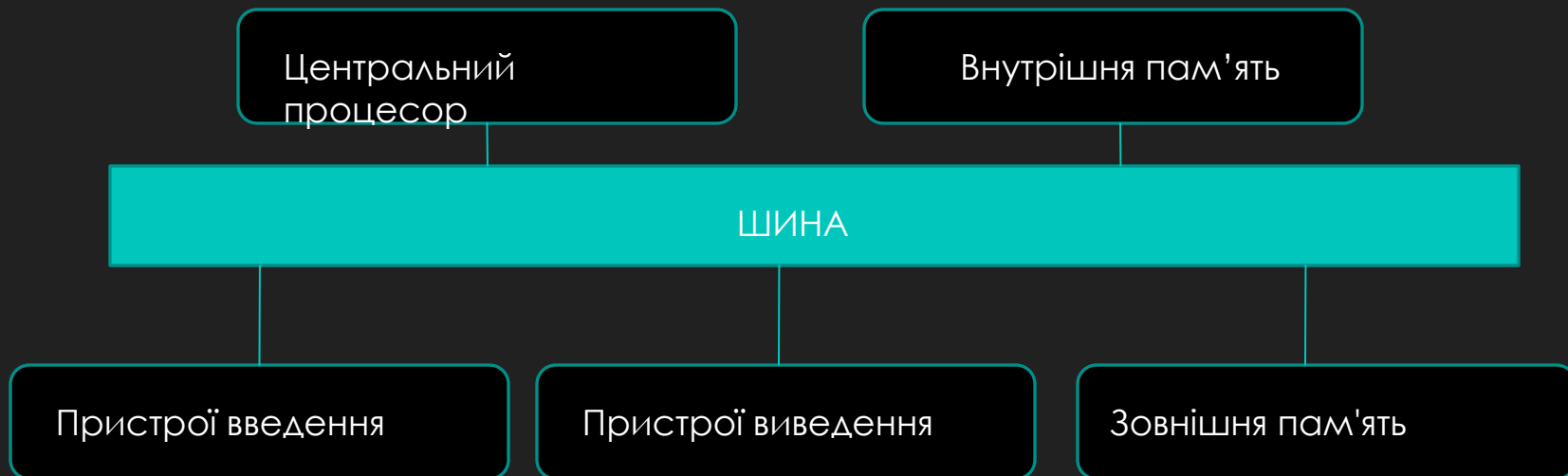
У 1970 році фірма Інтел почала продавати інтегральні схеми пам'яті. У цьому ж році була сконструйована інтегральна схема, аналогічна за своїми функціями центральному процесорові великої ЕОМ, яку назвали мікропроцесором.

Перший комп'ютер IBM PC був запропонований користувачам у 1981 році. Він вигідно відрізнявся від усіх попередників тим, що будувався за принципом відкритої архітектури. Тобто фірма зробила його не єдиною системою, як раніше, а забезпечила можливість його збирання аналогічно до дитячого конструктора. Однак, саме це досягнення й не дало можливості фірмі IBM користуватися результатами власного успіху.

В ЕОМ четвертого покоління (70-і – початок 80-х років ХХ століття) за рахунок використання великих інтегральних схем швидкодія досягла десятків мільйонів операцій за секунду. Ці ЕОМ мали в своєму складі декілька центральних процесорів, а це забезпечувало одночасне розв'язання декількох завдань (власне, такі ЕОМ уже належали до обчислювальних систем). Представниками цих ЕОМ були комп'ютери типу IBM-370 та ЄС "Ряд – 2, - 3".

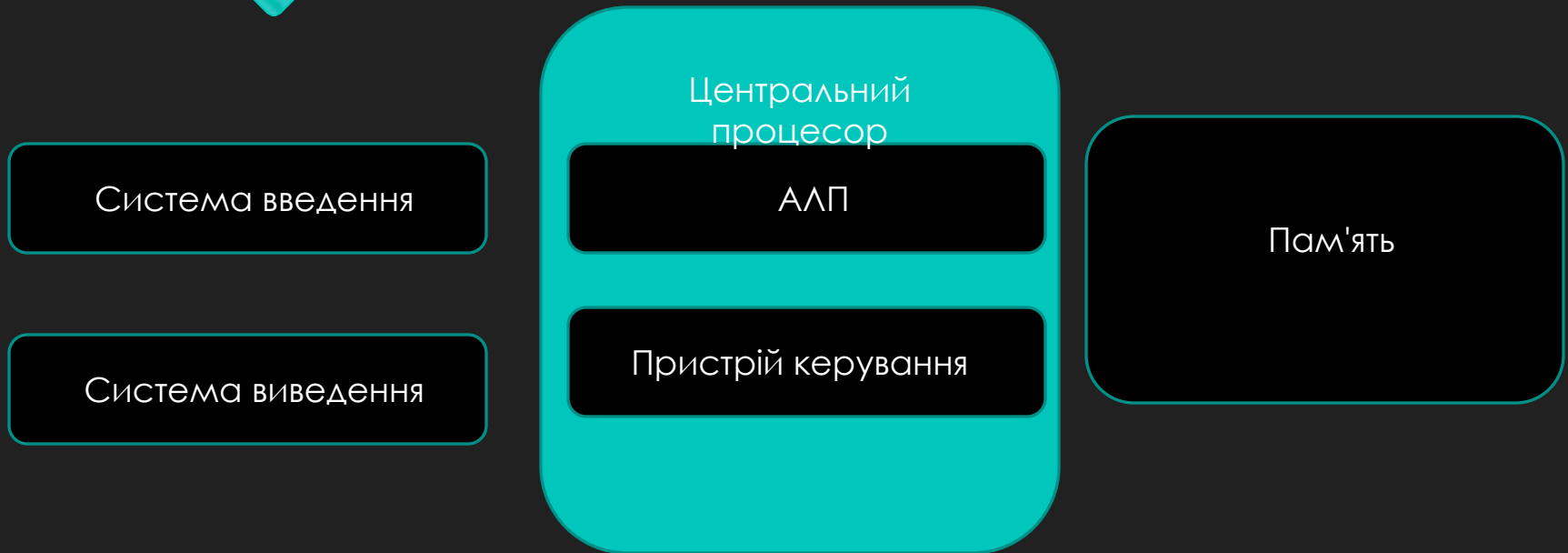
Персональні комп'ютери

Основні компоненти комп'ютера

Принципи функціонування комп'ютера

Фон-нейманівська машина

Принцип роботи фон-нейманівської машини

Blank area for notes or diagram related to the Von Neumann architecture principle.

Загальний вигляд настільного персонального комп'ютера

Класифікація пристроїв комп'ютера

Пристрої комп'ютера

Пристрої обробки

Центральний процесор

Внутрішня пам'ять

Пристрої зберігання

Жорсткий диск

DVD -
ДИСКОВОД

Пристрої введення

Клавіатура

Миша

Пристрої виведення

Монітор

Звукові колонки

Комунікаційні пристрої

Модем

Мережна плата

Типи комп'ютерів

Вбудовані комп'ютери

Мобільні пристрої

Персональні комп'ютери

Сервери середнього класу

Сервери вищого класу

Суперкомп'ютери

Дякую за увагу!